

Podjetnost pri pouku geografije

Geography Education Entrepreneurship

Lavinia Hočvar

Gimnazija Antonio Sema Piran
lavinia.hocevar@gmail.com

COBISS: 1.04

Izvleček

Podjetnostne kompetence so kompetence preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. V današnjem času, ki se hitro spreminja, jih je zelo pomembno čim bolje obvladati. V članku predstavljamo različne načine razvijanja le-teh pri pouku geografije, v šoli in na daljavo, na ekskurzijah, pri notranjem delu mature ali pri medpredmetnih delavnicah. Navedeni primeri so bili preizkušeni v različnih letnikih in šolskih letih, nekateri so podrobneje predstavljeni za boljše ponazoritev. Pri vsakem sklopu so navedene tudi podjetnostne kompetence iz EntreCompa ter druge kompetence iz učnega načrta geografije za splošne gimnazije. Članek je namenjen navdihovanju novih idej, spodbujanju k spremembi ustaljenih metod dela, aktiviranju dijakov ter spodbujanju kreativnega in podjetnostnega mišljenja pri učiteljih.

Ključne besede: geografija, podjetnost, poučevanje, ekskurzije, delavnice

Abstract

Entrepreneurship competencies are competencies of the past, the present, and the future. It is critical to master them as thoroughly as possible in today's fast-changing world. This article discusses various methods for developing them in geography lessons, both at school and during distance learning, on excursions, as the internal part of the matura, or in cross-curricular workshops. The examples, some of which we present in greater detail for clarity, have been tested in various year groups and school years. Each set of topics comes with the entrepreneurship competencies from EntreComp and other competencies from the geography curriculum for general upper secondary schools. The present article aims to spark new ideas, encourage a shift in working methods, engage students, and foster creative and entrepreneurial thinking in teachers.

Key words: geography, entrepreneurship, teaching, excursions, workshops

Kaj je podjetnost in kaj podjetništvo?

V štirih letih vključenosti v projekt *PODVIG – Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v gimnazijah* sem odkrila, da veliko ljudi ne ve, kaj je podjetnost, oz. jo enačijo ali pomešajo s podjetništvom. Definicija iz slovarja pravi, da je podjeten človek tisti, »ki se pri svojem delu uspešno loteva več nalog, stvari«. Podjetnik je seveda »lastnik podjetja«, pojem podjetništvo pa slovar razlaga kot »prizadevanje za dosego čim večjega finančnega uspeha ob tveganju« (SSKJ).

Evropska unija v Evropskem kompetenčnem okviru za podjetništvo govori o samoiniciativnosti in podjetnosti kot o načinu uresničevanja svojih zamisli, v kompetence vključuje ne le inovativnost in

ustvarjalnost, ampak tudi sprejemanje tveganj, sposobnost načrtovanja in vodenja projektov (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, 2006, str. 17).

Zaradi napačnega razumevanja je pri vključitvi naše gimnazije v projekt *PODVIG – Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v gimnazijah* prišlo kar do velike zmede, saj je na naši splošni gimnaziji razmišljanje o podjetništvu tako med učitelji kot tudi med dijaki zelo redko prisotno.

Ko smo razčistili pojme, smo se zavedali, da so učitelji in dijaki zelo podjetni, saj bi jih zlahka označili kot ustvarjalne, sodelovalne in pripravljene na nove izkušnje v šolskem

okolju in izven njega. Ugotovili smo, da so prvine podjetnosti od zmeraj prisotne tako med poukom kot tudi v drugih organiziranih dejavnostih.

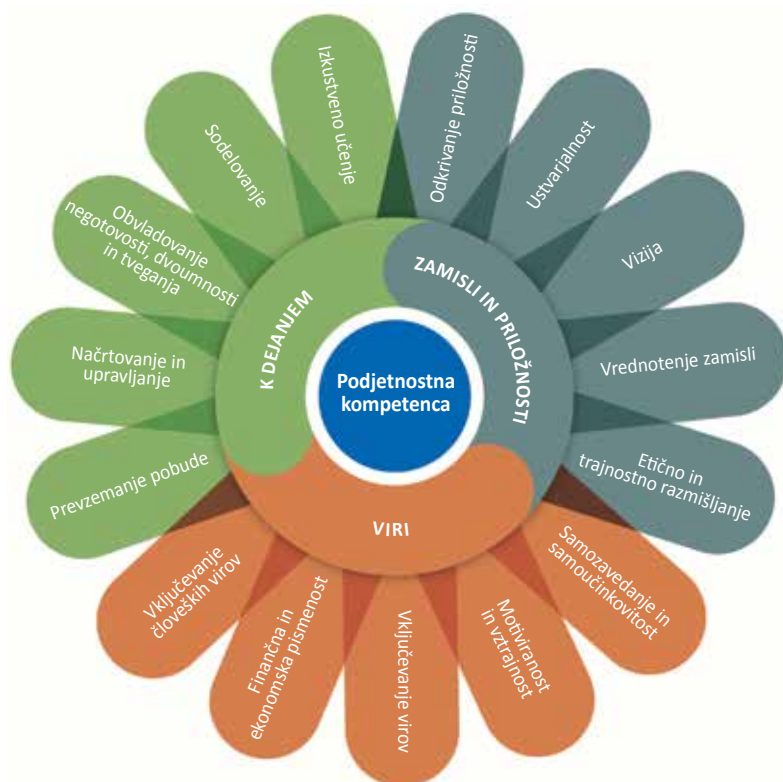
Pridobili smo nov pogled na samo načrtovanje, izvedbo ter razširili nabor metod, ki jih danes uporabljamo v vsakodnevem delu z dijaki. Prvine podjetnosti vključujemo v redni pouk, v notranji del mature za 4. letnike, v razredne ure, upoštevamo jih pri interdisciplinarnem tematskem sklopu (ITS) ter pri izletih in ekskurzijah.

Kompetence podjetnosti

Kompetence podjetnosti obsegajo veliko zanimivih področij, ki bi jih učitelji lahko uporabili med rednim delom z dijaki.

Zgledujemo se po okviru podjetnostnih kompetenc EntreCompa, ki jo je EU opredelila kot eno izmed osmih glavnih kompetenc vseživljenjskega učenja (Polšak, 2019).

Okvir sestavljajo tri področja, to so *zamisli in priložnosti*, *vir* ter *k dejanjem*. Vsako področje se deli na posamezne kompetence, ki so podrobneje opredeljene z opisniki. Skupaj je 15 kompetenc (Slika 1).

Slika 1: Okvir podjetnostnih kompetenc EntreCompa
Vir: Polšak, 2019

Podjetnost pri pouku geografije

V sklopu pouka smo, v času trajanja projekta PODVIG, preizkusili različne dejavnosti vključevanja podjetnosti. Predstavila bom nekaj primerov teh dejavnosti, ki se med seboj razlikujejo v obliki in metodi dela, časovnem poteku ter ciljnih in kompetencah. Pri načrtovanju dejavnosti je naše vodilo iniciativnost, samostojnost, aktivnost, domiselnost in kritično mišljenje dijakov. Vloga učitelja je priprava dejavnosti, med izvedbo pa dejavnost le vodi, usmerja in moderira.

Seminarska naloga

Seminarsko nalogo vsako leto pišejo dijaki 2. in 3. letnika. Zaradi večje samostojnosti razred skupaj izbere kontinent ali državo (na šolah z italijanskim učnim jezikom imamo v učnem načrtu poleg geografije Slovenije tudi geografijo Italije).

Dijakom predstavimo navodila za pisanje seminarskih nalog ter prvin citiranja v besedilu in v končnih virih. Za lažjo predstavo o seminarski nalogi jim pokažemo tudi nekaj primerov diplomskih nalog, drugih seminarskih nalog ter člankov iz strokovnih revij.

Običajno dejavnost izvajamo takoj v začetku septembra, ko imajo dijaki manj drugih obveznosti, časa za oddajo imajo približno tri tedne.

Dijaki sami izberejo temo ter pripravijo razčlenbo vsebin, poiskati morajo knjižne ter spletne vire ter presoditi njihovo kakovost in verodostojnost. Sledi pogovor s posameznim dijakom ter postavljanje morebitnih vprašanj (ta del velikokrat poteka po pouku ali preko elektronskih sporočil). Želja je namreč, da dijaki nimajo preveč podobnih naslovov, saj je kasnejša večkratna predstavitev enake teme nesmiselna.

Primeri letošnjih seminarskih nalog, ki so jih izbrali dijaki, so bili Ledeniki v italijanskih Alpah, Rečna pot Ren–Majna–Donava, Primerjava gospodarskih lastnosti Severnega in Baltskega morja, Ribolov v evropskih morjih, Turizem v Španiji, Pokrajinske posebnosti Nizozemske, Migracije v Italiji v 20. stoletju, Inuiti, Gospodarstvo Argentine, Krčenje gozda v Braziliji, Vpliv podnebnih sprememb na podnebje v Kanadi ...

Pri predstavitvi lahko dijake združimo v pare ali trojice, na ta način so primorani sodelovati ter se seznaniti s seminarskimi nalogami drugih članov. Najti morajo podobnosti in razlike posameznih

tem ter pripraviti skupno predstavitev vseh vključenih seminarskih nalog. Sama oblika je zelo proste narave, saj se lahko dijaki odločijo za obilico različnih metod. Ker razvijajo tudi digitalno kompetenco, je edina zahteva, da mora biti v digitalni obliki.

Primeri združevanja niso zmeraj idealni, saj dijaki sami izberejo tematike, zato je kdaj potrebna pomoč učitelja, da prepoznajo skupne točke, na katerih lahko nato pripravijo skupno predstavitev. Primeri združevanja predstavitev so npr. Turizem v ZDA in Naravni parki v ZDA, Gospodarstvo Kolumbije in Preprodaja mamil v Srednji Ameriki, Inuiti in Ameriški staroselci, Ledeniki v italijanskih Alpah in Onesnaževanje Padske nižine, Vulkanizem na Islandiji in Sekundarni vulkanizem na Islandiji ...

Vključene kompetence podjetnosti¹: samozavedanje in samoučinkovitost, vključevanje virov, načrtovanje in upravljanje, sodelovanje, izkustveno učenje (Polšak, 2019).

Vključene druge zmožnosti²: sporazumevanje v maternem jeziku in v tujih jezikih, zmožnosti v znanosti in tehnologiji, digitalne zmožnosti, druge posebne geografske zmožnosti, kot so zavedanje o raznolikosti naravnih, socialno-ekonomskih in kulturnih sistemov, prenos in uporaba splošnega znanja v konkretnem primeru, razumevanje kompleksnosti prostorskih problemov in poznavanje možnosti lastne dejavne udeležbe (Učni načrt, 2008).

Pouk na daljavo

Pri pouku na daljavo smo se zaradi želje po večji aktivnosti dijakov odločili večkrat ponuditi tudi možnost samostojnega dela, od krajšega dela učne ure do celih dveh ur. Dijaki so pri različnih dejavnostih delali samostojno, v parih ali v manjših skupinah. Individualna oblika pouka zahteva npr. delo z viri (učbeniki, članki, monografijami, videoposnetki, dokumentarnimi oddajami) in zapisovanje v digitalni obliki ali v zvezek v obliki zapiskov, miselnih vzorcev, pripravo določenega števila vprašanj za ponavljanje, z uporabo npr. spletnih aplikacij Mentimeter ali Kahoot, v obliki interaktivnega zemljevida, preko slik ali podobno.

Dejavnost nikakor ni nova, lahko pa omogočimo še več podjetnosti, če ne vsilimo lastnega vira,

ampak pustimo dijakom, da ga sami izberejo. Kot iztočnice damo nekaj krajših povedi ali le pojmov, o katerih morajo nato sami poiskati pomen, povezanost, podobnosti ali razlike med njimi ter pomembnost za obravnavan kontinent ali učno situacijo. Take dejavnosti so zelo zanimive kot uvod v novo poglavje, poglobitev v določene tematike ali spoznavanje zanimivosti, ki so lahko dolgočasne pri uporabi frontalne metode. Problemski pouk je lahko še zanimivejši, če nakažemo na problematiko in jih izzovemo, da najdejo vzroke, razsežnosti in posledice na lokalni, državni ali globalni ravni. Pomembno je, da sami poskusijo najti čim bolj konkretno rešitev vsaj na šolski ali lokalni ravni.

Dejavnosti so lahko v obliki domače naloge, najraje pa smo jih uporabili kot samostojno delo pri pouku. Zapise so dijaki oddali na koncu šolske ure v spletno učilnico ali pripravili do naslednje ure. Taka organizacija dela zahteva od učitelja, da pregleda vse zapise in poda individualizirano povratno informacijo. Dijaki lahko naslednjo šolsko uro svoje ugotovitve predstavijo preostalim sošolcem, zato da se spodbuja vrstniško učenje, lahko se razvije debata in se dodatno urijo kritično mišljenje in kompetence nastopanja.

Primeri take dejavnosti so bili npr. pri geografiji Zahodne Evrope: industrijska revolucija, kolonializem in neokolonializem; pri geografiji Severne Amerike: maquiladore ali prebivalstvo ZDA in Kanade; pri geografiji Azije: verstva v Aziji, azijski tigri, zelena revolucija ter geopolitični problemi v Tibetu in Hongkongu; pri geografiji Latinske Amerike: problemi prebivalstva in okolja, turistične destinacije in osamosvajanje držav v 19. stoletju; pri obči geografiji: morski tokovi, plimovanje in valovanje, lokalni vetrovi v Sloveniji, kraški pojavi ... V vseh primerih je bilo navdilo analizirati pojme, razložiti njihove vzroke in posledice. Delo je potekalo individualno ali v manjših skupinah, odvisno od dolžine in težavnosti načrtovanega dela.

Podrobneje bomo predstavili primer morskih tokov, plimovanja in valovanja. Dijaki so v šestih manjših skupinah predstavili eno od gibanj morske vode, po dve skupini sta imeli isto temo. Na ta način smo lahko primerjali podatke, ki so jih našli, in njihovo natančnost. Skupine so se tako med seboj dopolnile, dijaki so si med seboj podali pomembnejše podatke posameznega gibanja morja.

Vključene kompetence podjetnosti: vključevanje virov, načrtovanje in upravljanje, sodelovanje, izkustveno učenje (Polšak, 2019).

Pri pouku na daljavo smo se zaradi želje po večji aktivnosti dijakov odločili tudi možnost samostojnega dela, od krajšega dela učne ure do celih dveh ur. Dijaki so pri različnih dejavnostih delali samostojno, v parih ali v manjših skupinah.

1 Vse kompetence podjetnosti so v vsakem primeru izpisane iz Okvirja podjetnostne kompetence EntreComp (EntreComp: Okvir podjetnostne kompetence, 2019).

2 Vse druge zmožnosti so v vsakem primeru izpisane iz Učnega načrta geografije za splošne, klasične, ekonomske gimnazije (Učni načrt, 2008). Niso vključene zmožnosti Podjetnosti, saj je podrobneje opisana v sklopu prejšnjega odstavka.

Pri prvi vrsti delavnic je naloga dijakov, da pripravijo delavnico, ki jo bodo sami izvajali za ostale dijake na šoli, osnovnošolce, otroke iz vrtca ali druge goste. Druga vrsta delavnic pa je namenjena ozaveščanju dijakov o določeni problematiki ali tematiki na tak način, da jim omogoči čim večjo stopnjo avtonomije, neodvisnosti in domišljije.

Delavnica, kjer smo hoteli dijake ozavestiti o kompleksnih sodobnih problemih, je bila izvedena na primeru Benetk, kjer se soočajo s sobivanjem prebivalstva in potrebami podjetnikov, prisotnostjo masovnega turizma in odločitvami na občinski in regijski ravni.

Vključene druge zmožnosti: bralno in slušno razumevanje in izražanje v maternem in tujih jezikih, analiza in sinteza avtentičnih virov, kritično mišljenje, primerjava različnih virov za namen določanja njihove zanesljivosti, digitalne kompetence, osebnostno-socialne zmožnosti, kot so zmožnost videti in razumeti različne poglede na identiteto drugih, sporazumevanje znotraj skupine in sodelovanje z drugimi (Učni načrt, 2008).

Podjetnost pri geografskih delavnicah

Delavnice na šoli organiziramo v sklopu medpredmetnih in informativnih dni, dni odprtih vrat ali obveznih izbirnih vsebin (npr. ob svetovnem dnevu prsti, mokrišč, voda, Zemlje, spomina na žrtve holokavsta, človekovih pravic, boja proti AIDS-u, Global money week ipd.).

Delavnice potekajo na dva načina. Pri prvi vrsti delavnic je naloga dijakov, da pripravijo delavnico, ki jo bodo sami izvajali za ostale dijake na šoli, osnovnošolce, otroke iz vrtca ali druge goste. V tem primeru je vloga učitelja zelo okrnjena, jih le vodi in jim pomaga ob morebitnih težavah. Druga vrsta delavnic pa je namenjena ozaveščanju dijakov o določeni problematiki ali tematiki na tak način, da jim omogoči čim večjo stopnjo avtonomije, neodvisnosti in domišljije. V tem primeru je vloga učitelja precej večja, saj delavnico planira, izvede in evalvira sam učitelj. Šola se je občasno odločila, da bodo v takšno dejavnost vključeni vsi predmeti z delavnicami na isto temo, ki je bila nato obravnavana medpredmetno.

Lep primer je bil medpredmetni dan odprtih vrat za devetošolce leta 2019 na temo periodnega sistema elementov, saj je bila takrat 50. obletnica njegove zasnove. Geografsko delavnico so zasnovale dijakinje 4. letnika, ki so si izmislile igro z zemljevidom sveta, kjer so bile označene največje proizvajalke določenih elementov, predvsem kovin. Dijakinje so opisale državo na posreden način, preko geografskih lastnosti. Na ta način so morali dijaki uganiti, o kateri državi je govora.

Dijakinje so se za delavnico pripravile deloma med poukom geografije deloma same po pouku. Izdelale so zemljevid izbranih nahajališč po državah, na katerem je manjkal zapis elementa.

Delavnico so nato preizkusile med poukom geografije v 3. letniku in tako preverile, ali so njihovi opisi dovolj natančni in je igra izvedljiva in za »igralce«
zanimiva.

Slika 2: Geografska delavnica med dnevom odprtih vrat, novembra 2018

Vir zemljevida: Wikipedia
Foto: A. Rogić

Delavnica, kjer smo hoteli dijake ozavestiti o kompleksnih sodobnih problemih, je bila izvedena na primeru Benetk, kjer se soočajo s sobivanjem prebivalstva in potrebami podjetnikov, prisotnostjo masovnega turizma in odločitvami na občinski in regijski ravni. Za to tematiko smo se odločili zaradi ekskurzije v Benetke, kamor so dijaki šli septembra 2021.

Slika 3: Dijaki na ekskurziji v Benetkah, septembra 2021
Foto: L. M. Bernetič

Dejavnost je potekala v treh delih. V prvem smo dijake naključno razdelili v tri ali štiri skupine, v katerih so nato ostali do konca dejavnosti. Okoljevarstveniki, podjetniki, turisti in politiki so morali v prvem delu najti tri probleme, ki jih vidijo z njihovega zornega kota. Za vsakega so morali s pomočjo internetnih virov poiskati vzrok ter posledice. Dijaki so predlagali tudi vsaj eno rešitev. Sledilo je poročanje vsake skupine in izbor, glede na najdene probleme, najbolj perečega. Vse skupine so v svojem naboru imele visoko vodo, t. i. *acqua alta*.

Sledil je tretji del dejavnosti, kjer so se morale skupine pripraviti na debato, v kateri je imela vsaka dve minuti časa za predstavitev svojih

ugotovitev, potreb in zahtev. V več krogih so poskusili najti skupno rešitev za nadaljnji razvoj. Dijaki so ugotovili, da ima vsaka skupina drugačen pogled na isto skupno težavo, da je potrebno prilagajanje in delno popuščanje svojih zahtev, če je cilj skupno dobro vseh deležnikov. V zaključku so primerjali še podobnosti in razlike med Benetkami in Piranom oz. drugimi slovenskimi obalnimi mesti ter poskusili aplicirati prejšnje ugotovitve na lokalno območje.

Vključene kompetence podjetnosti: odkrivanje priložnosti, ustvarjalnost, vizija, etično in trajnostno mišljenje, vključevanje virov, vključevanje človeških virov, prevzemanje pobude, načrtovanje in upravljanje, sodelovanje (Polšak, 2019).

Vključene druge zmožnosti: sporazumevanje v maternem in tujih jezikih, geografsko mišljenje, učenje učenja, državljanske zmožnosti, kulturna zavest, osebnostno-socialne zmožnosti, razumevanje geografskih procesov in odnosov ter njihova prostorska razsežnost, kritično in trajnostno mišljenje ter timsko delo (Učni načrt, 2008).

Podjetnost pri izvedbi notranjega dela mature (terenske vaje)

Notranji del mature zahteva zelo podjetno dejavnost, tj. pripravo dijakov na ekskurzijo in vodenje na določenih odsekih poti. Dijaki morajo pri tem znati uporabiti vire, razbrati relevantne informacije ter jih znati organizirati in podati na jasn in jedrnat način.

Že leta poskušamo v sklopu družbenogeografske vaje pri notranjem delu mature dijake spodbuditi, da izberejo zanje zanimivo temo ter naredijo raziskavo. Osnova raziskave je določena hipoteza, ki jo dijaki nato poskusijo potrditi ali zavreči s pomočjo že obstoječih raziskav in lastnega dela na terenu v obliki anketiranja, kartiranja ipd. To je primer dejavnosti, ki jo na gimnaziji izvajamo že dolgo, saj je zelo pomembno, da se dijaki znajdejo v položaju ustvarjanja, analiziranja, sintetiziranja in pisanja sklepov na osnovi prej določene hipoteze. Pri tem se počutijo negotovi, saj nimajo veliko izkušenj. Statističnih analiz in težavnosti nepravilno postavljenih vprašanj ne poznajo, prvič se zavedajo tudi pomembnosti primerljivih in resnih odgovorov in težav, ko je delo površno opravljeno.

Primeri naslovov, ki so jih v teh letih obravnavali dijaki, so Navade pri uporabi lastnih in javnih prevoznih sredstev dijakov na šoli in njihovih družin, Struktura turistov v Portorožu med

božično-novoletnimi prazniki, Vpliv 1. novembra na okolje s poudarkom na cvetje in sveče, Prehranjevalne navade dijakov na šoli in njihovih družin, Območje gravitacije prebivalcev Vojskega, Spreminjanje rabe tal na območju Livških Raven.

Ker je težko pridobiti zadostno količino kakovostnih podatkov, si lahko dijaki pomagajo v dvojicah, tako je analiza večplastna. Vsak dijak v dvojici analizira določene podatke in jih nato primerja z ugotovitvami drugega v paru. Lahko npr. en dijak analizira podatke, pridobljene pri anketiranju 1. in 2. letnika, drugi pa 3. in 4., tako je razvidno tudi, ali se navade spreminjajo glede na starost. Drugi primer je npr. anketiranje turistov 25. in 26. decembra ter nato 31. decembra in 1. januarja, popisovanje cvetja in sveč na določenem predelu pokopališča pred 1. novembrom in za njim, ipd.

Vključene kompetence podjetnosti: odkrivanje priložnosti, vizija, vrednotenje zamisli, samozavedanje in samoučinkovitost, motiviranost in vztrajnost, vključevanje virov, prevzemanje pobude, načrtovanje in upravljanje, obvladanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja (Polšak, 2019).

Vključene druge zmožnosti: sporazumevanje v maternem in tujih jezikih, matematična pismenost, kompetence v znanosti in tehnologiji, digitalne kompetence, kulturna zavest, razumevanje geografskih procesov in odnosov ter njihova prostorska razsežnost, kritično in trajnostno mišljenje, uporaba različnih pristnih virov, empirično delo z vprašalniki, kartiranjem ali drugimi oblikami pridobivanja podatkov ter njihova analiza in sinteza (Učni načrt, 2008).

Podjetnost v šoli v naravi in na ekskurzijah

Aktivnost dijakov med ekskurzijo pri notranjem delu mature se lahko seveda prenese na vse ostale ekskurzije, izlete ali šole v naravi. Dijaki se vnaprej pripravijo in potem na mikrofону predstavijo svoj del poti. Na večdnevni ekskurzijah lahko dijaki sami organizirajo tudi večerne dejavnosti, teambuilding, spoznavne igre ali tematske večere.

Naša gimnazija gre vsako leto v šolo v naravi za tri dni, dijaki se udeležujejo različnih enodnevni in večdnevni izletov, razredni izletov ob koncu šolskega leta ali organiziranih ekskurzij med šolskimi počitnicami.

Takšen večdnevni razredni izlet so dijaki pod mentorstvom razredničarke organizirali junija 2019, in sicer v Cinque Terre, v italijanski

pokrajini Liguriji. Dijaki so sami izbrali destinacijo potovanja ter poiskali namestitev, organizirali ogleda ter se pripravili na krajše vodenje z zgodovinskega, geografskega, arhitekturnega, kulturnega in kulinaričnega vidika. Med samo ekskurzijo so bili zelo samostojni, imeli so zbrane vse rezervacije, denar in vozne rede vlakov, avtobusov ter turističnih ladjic. Na ta način so razvili svojo idejo ter se soočili z vsemi izzivi, ki sta jih zahtevali organizacija in izvedba izbranega potovanja.

Podobna dejavnost je bila izvedena aprila 2022. Dijaki so se udeležili jezikovnega tečaja in izleta v Antibes na Azurni obali Francije, ki ju je organiziralo Kulturno društvo Peter Martinc iz Kopra. Dijaki so pripravili opis območja, posameznih krajev, pomembnih osebnosti ter kulturnih in gastronomskih znamenitosti in prireditev, značilnih za obiskane kraje. Predstavitve so potekale tako na avtobusu kot tudi v samih krajih, dijaki pa so s tem popestrili ogleda ostalim sovrstnikom in drugim odraslim udeležencem izleta.

Vključene kompetence podjetnosti: odkrivanje priložnosti, vizija, vrednotenje zamisli, samozavedanje in samoučinkovitost, motiviranost in vztrajnost, vključevanje virov, prevzemanje pobude, načrtovanje in upravljanje ter izkustveno učenje (Polšak, 2019).

Vključene druge zmožnosti: sporazumevanje v maternem in tujih jezikih, učenje učenja, kulturna zavest, osebnostno-socialne

zmožnosti, uporaba različnih pristnih virov, njihova analiza in sinteza, nastopanje pred neznanim občinstvom, uporaba in poglobljanje geografskega znanja ter krepitev samopodobe in zaupanja vase (Učni načrt, 2008).

Sklep

Podjetnostne kompetence se lahko uvedejo pri vsaki dejavnosti, kjer dijaki razvijajo samostojnost, kreativnost, iskanje vzrokov, posledic in rešitev, kjer lahko sodelujejo medvrstniško, z lokalnim okoljem, medgeneracijsko ali s širšo javnostjo. Že znane dejavnosti je mogoče spremeniti in tako vključiti več prvin podjetnosti, manj vodenega dela in frontalnega pouka za lažje doseganje višjih taksonomskih ciljev in urjenje kompetenc ter boljšo pripravljenost dijakov na izzive v prihodnosti.

Viri in literatura

Geopedia. http://www.geopedia.si/#T105_F1173:62290_x393708_y117404.203_s15_b4

Polšak, A. (ur.). (2019). *EntreComp: Okvir podjetnostne kompetence*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/entrecomp.pdf>

Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. (2016). Uradni list Evropske unije, L 394. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2006:394:FULL&-fr> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2006:394:FULL&-fr>

SSKJ. <https://fran.si/iskanje?All=podjetništvo&IsAdvanced=True>

Učni načrt. Geografija, gimnazija, splošna, klasična, ekonomska gimnazija. (2008). Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo. http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2018/programi/media/pdf/un_gimnazija/2013/SSL_UN_GEOGRAFIJA_gimn.pdf

Wikipedia. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/63/A_large_blank_world_map_with_oceans_marked_in_blue.svg/1280px-A_large_blank_world_map_with_oceans_marked_in_blue.svg.png

Slika 4: Udeleženci jezikovnega tečaja in izleta v Antibes, april 2022

Foto: L. Hočevar, 2022